

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	3.Kf.700.082/2022/9.
A felperes:	felperes felperes székhelye
A felperes képviselője:	felperes jogi képviselője ügyvéd felperesi jogi képviselő székhelye
Az I. rendű felperesi érdekelt:	I. r. felperesi érdekelt I. r. felperesi érdekelt székhelye
A II. rendű felperesi érdekelt:	II. r. felperesi érdekelt II. r. felperesi érdekelt székhelye
A III. rendű felperesi érdekelt:	III. r. felperesi érdekelt (III. r. felperesi érdekelt székhelye
Az I., II. és III. rendű felperesi érdekelt képviselője:	felperesi érdekeltek jogi képviselője ügyvéd (felperesi érdekeltek jogi képviselőjének székhelye
Az alperes:	Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 52.)
Az alperes képviselője:	alperes képviselője kamarai jogtanácsos
Az alperesi érdekelt:	alperesi érdekelt alperesi érdekelt székhelye
Az alperesi érdekelt képviselője:	alperesi érdekelt képviselője ügyvéd alperesi érdekelt képviselőjének székhelye
A per tárgya:	energetikai üggyel kapcsolatos közigazgatási jogvita
A fellebbezett határozat:	Fővárosi Törvényszék 105.K.705.286/2021/27. számú ítélete
A fellebbezést benyújtó fél:	a felperes, 28. sorszám alatt

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek másodfokú perköltség összege 1) forint, az alperesi érdekeltnek 15 napon belül másodfokú perköltség összege 2 forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állam javára – külön felhívásra – 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes az I. rendű felperesi érdekelt részére alperesi határozat száma számú határozattal – a telephelyszám alatti telephelyen és berendezésekre – kiadott távhőtermelői működési engedélyét a visszavonó határozat száma számú határozattal 2021. szeptember 15. reggel 6 óra 00 perctől visszavonta, amely ellen közigazgatási jogvitát nem kezdeményeztek. Az alperes – a fenti visszavonó határozattal egyidejűleg – a 2021. szeptember 7-én kelt támadott alperesi határozat száma határozatával (a továbbiakban: alperes határozata) az alperesi érdekeltet jelölte ki 2021. szeptember 15. reggel 6 óra 00 perctől a telephelyszám alatti távhőtermelő létesítményben (a továbbiakban: létesítmény) történő távhőtermelő tevékenység végzésére, az alperesi érdekeltnek a létesítményre vonatkozó kérelmére induló engedélyezési eljárásban kiadandó távhőtermelői működési engedélye jogerőre emelkedéséig terjedő időszakra. A határozatban rögzítette az alperesi érdekelt jogait és kötelezettségeit, mások mellett azt, hogy az alperesi érdekeltnek az átvett eszközök használata után járó ellenszolgáltatásról jóhiszemű tárgyalást kell folytatnia az I. rendű felperesi érdekelttel. Az alperes határozata indokolásában a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény (a továbbiakban: Tszt.) 20.§ (2) bekezdésére hivatkozott, valamint azt is kiemelte, hogy város 2021. július 1-jétől a távhőszolgáltatói tevékenységet a alperesi érdekeltet kijelölő határozat száma számú határozat szerint az alperesi érdekelt látja el, és a távhőtermelés megoldatlansága egyben a távhőszolgáltató ellátási kötelezettségének megvalósítása körében is negatív hatással bír, emiatt a távhőtermelés zavartalan fenntartásában a távhőszolgáltató a leginkább érdekelt fél; a felhasználók folyamatos és biztonságos távhőellátása érdekében ő van abban a helyzetben, hogy kijelölt engedélyesként a felhasználói igényeknek megfelelő távhőmennyiséget közvetlenül, érdekellentét nélkül tudja megtermelni, és eljuttatni a felhasználókhoz.

A felperes keresete és az alperes védirta és az érdekeltnek nyilatkozatai

[2] A felperes keresetében a határozat megsemmisítését kérte, mert állítása szerint az alperes megsértette az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 2.§ (1) bekezdését és (2) bekezdés a) pontját, 5.§ (1) bekezdését és (2) bekezdés a) pontját, 6.§ (3) bekezdését, 99.§-át, 101.§ (1) bekezdés a) pontját, 104.§ (4) bekezdését; a Tszt. 4.§ (1) bekezdés e) pontját, 4.§ (2)-(3) bekezdését, 20.§ (1) bekezdése a) pontját és (4) bekezdését; a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény végrehajtásáról szóló 157/2005. (VIII. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Tszt.vhr) 2.§-át; az Alaptörvény V. és XIII. cikkét; valamint a Nemzetközi Energia Chartát. Álláspontja szerint az Ákr. 123.§ (1) bekezdés g) és h) pontjában foglalt semmisségi okok is fennállnak.

[3] Arra hivatkozott, hogy az alperesi érdekelt soha semmilyen engedélyesi tevékenységet nem végzett, a Tszt. 3.§ c) pontja szerinti engedélyesnek nem tekinthető, ezért kijelölni sem lehetett volna. A felperes a létesítmény tulajdonosa, amelyet a megbízásából valós engedélyesként a II. rendű felperesi érdekelt és a perben nem álló társaság (a továbbiakban: perben nem álló társaság) működtet. Kifogásolta, hogy az alperes sem őt, sem az általa engedélyeseknek állított társaságokat nem vonta be ügyfélként az eljárásba, sérült a tisztességes eljáráshoz, az ügyféli joggyakorláshoz, valamint az érdemi jogorvoslathoz való joga, keresetőségi jogát a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 17.§ (1) bekezdés a) pontjára alapította. Hivatkozott arra, hogy a törvényszék a folyamatban lévő gazdasági peres eljárásban ideiglenes intézkedéssel a III. rendű felperesi érdekelt általi távhőszolgáltatási tevékenységet hatósági úton kikényszerítette, mely az alperes előtt ismert volt, ahogyan az is, hogy az alperesi érdekelt valósan semmilyen tevékenységet nem végez.

[4] Az Ákr., a Tszt., és annak végrehajtási rendelete sem nevezi meg az engedélyes kijelölése vonatkozásában szempontként azt, hogy ki a „leginkább érdekelt”. Az alperes elfogultságát állította a távhőtermelésre alkalmatlan alperesi érdekelt javára.

[5] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Kiemelte, hogy a felperesnek keresetőségi joga nincs, azt nem a saját, hanem tőle független gazdasági társaságok vélelmezett sérelmeivel kívánja alátámasztani, ami a közvetlen jog- vagy jogos érdek sérelmét nem alapozza meg; a kijelölés során a felperes nem volt ügyfél, távhőtermelői és távhőszolgáltatói engedéllyel sem rendelkezik. A felperes az ingatlannak csak részben tulajdonosa, iratellenesen állította és nem bizonyította, hogy a létesítménynek kizárólagos tulajdonosa lenne. A kijelölés nem hatósági eljárás, a Tszt. 20.§ (2) bekezdése nem írja elő, hogy abba a kijelölt engedélyesen kívül mást is be kellene vonni, ezért semmisségi ok nem állapítható meg. A hivatkozott gazdasági perben a másodfokú bíróság az elsőfokú döntést megváltoztatva az ideiglenes intézkedés elrendelése iránti kérelmet elutasította. Az I. rendű felperesi érdekelt 2021. július 1-jétől nem folytat tevékenységet, a II. rendű felperesi érdekelt pedig a perben nem álló társaság-vel végzett tevékenységet engedély nélkül folytatta.

[6] Az I. rendű felperesi érdekelt állította, hogy a létesítményen 2021. július 1-jétől tevékenységet nem végez; a létesítmény a felperes kizárólagos tulajdona, aki azt a valós engedélyeseket megbízva működteti. Kifogásolta, hogy ügyfélként nem vonták be a megelőző eljárásba, és hogy a korábbi engedélyt hatósági ellenőrzés nélkül vonták el. A II. rendű felperesi érdekelt szerint a létesítmény kiserőművi eszközeinek kizárólagos tulajdonosa a felperes, a működtetést jelenleg a perben nem álló társaság-vel közösen mint engedélyesek végzik. A III. rendű felperesi érdekelt állította, hogy az alperesi érdekelt személyi és tárgyi

feltételek hiányában nem szolgáltat távhőt város. Hivatkozott a gazdasági perben elsőfokon elrendelt ideiglenes intézkedésre és annak hatósági úton történt kikényszerítésére.

[7] Az alperesi érdekelt a felperes kereshetőségi jogának hiánya miatt a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy a felperes és az érdekkörébe tartozó cégek negligálják az alperesi határozatban foglaltakat, amely a birtoklás kérdésében kimerítően rendelkezett, viszont a tulajdonjogot egyáltalán nem érintette. Távhőtermelői tevékenységet csak kijelölt engedélyes végezhet, és ilyen személyként szerződéskötési kötelezettsége van mindazon társaságokkal, amelyek az említett dolgok használatával kapcsolatban vele szemben díjigénnyel lépnek fel, a felperes azonban okirattal a létesítmény berendezéseire vonatkozó tulajdonjogát nem igazolta.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[8] Az elsőfokú bíróság a keresetet – a felperes kereshetőségi joga hiányában – a Kp. 88.§ (1) bekezdés b) pontja alapján elutasította, és mellőzte azoknak a keresetrészeknek az érdemi értékelését, amelyek a határozat indokolásának elégtelenségére, az alperesi érdekelt „alkalmatlanságára”, az ügyfélegyenlőség sérelmére, és a nemzetközi jogforrásokkal való ellentétre vonatkoztak.

[9] Ítéletét a Tszt. 20.§ (2) bekezdésére alapította, megállapította, hogy az alperes jogszerűen rendelkezett a távhőtermelői tevékenység végzésére való kijelölésről, ugyanakkor rámutatott, hogy a felperes nem rendelkezik távhőtermelői engedéllyel, és olyan anyagi jogi norma sincs, amely alapján a felperesnek véleményezési, együtt döntési stb. joga lenne, az alperesi érdekelt „alkalmasságának” vitatására nem jogosult. Megállapította, hogy a felperesnek nincsen olyan joga, vagy jogos érdeke, amelyet az alperes határozata közvetlenül sért.

[10] A felperes a kereshetőségi jogát az elsőfokú bíróság szerint tévesen alapozta a létesítményen fennálló tulajdonjogára és kiemelte, hogy távhőtermelői tevékenység nem kizárólag saját eszközökkel végezhető. Az alperes határozata nem tartalmaz olyan rendelkezést, amellyel a felperes tulajdonhoz való joga kereshetőséget megalapozó okból elvonásra vagy korlátozásra került volna, a távhőtermelő létesítmény tulajdonosaként a felperes is a törvény erejénél fogva köteles túrni azt, hogy a tulajdonában álló eszközöket harmadik személy használja. A kijelölt engedélyes az általa okozott károkért a polgári jog szabályai szerint felel a tulajdonosnak. A határozat emiatt közvetlen jog- vagy érdeksérelmet önmagában azzal sem idéz elő, hogy a felperes nem bízik az alperesi érdekelt tevékenységének szakszerűségében. A törvényszék rámutatott arra is, hogy a Tszt. 20.§ (5) bekezdése alapján az üzemeltetésre átvett eszközök használata után járó ellenszolgáltatás tárgyában előírt jóhiszemű egyeztetés hivatott annak tisztázására, hogy a létesítményen meglévő, és a távhőtermeléshez elengedhetetlen eszközök kinek a tulajdonában állnak, és így az azok használatáért járó ellenszolgáltatás kinek teljesítendő. Az Ákr. 123.§ (1) bekezdés g) és h) pontjai alapján semmisségi ok nem állt fenn, nem találta jogszerűtlennek, hogy az alperes eljárásába nem vonta be ügyfélként a létesítményen adott esetben tulajdonjoggal rendelkező személyeket, köztük a felperest.

[11] A létesítmény felperes által hivatkozott tényleges, hatósági engedélyek nélküli „működtetése” a felperes oldalán keresetösségi jogot szintén nem teremtett, és azt is kiemelte, hogy a felperes sem a gazdasági perben hozott döntésnek, sem a jelen jogvita tárgyává tett közigazgatási cselekménynek nem volt sem kötelezettje, sem jogosítottja.

[12] A felperesi érdekeltek által előadottakat sem találta alkalmasnak a felperes keresetösségi jogának megalapozására.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[13] A felperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását, az alperes határozata megsemmisítését és alperes új határozathozatalra kötelezését, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[14] Az elsőfokú bíróság által megvalósított jogszabálysértés körében hivatkozott a Tszt. 3.§ c) pontjára, 4.§ (1) bekezdés e) pontjára, a 4.§ (2)-(3) bekezdésére, a 20.§ (1) és (4) bekezdésére, a Tszt Vhr. 2.§-ra, az Alaptörvény V. cikke és XIII. cikke, a Nemzetközi Energia Charta rendelkezéseire, az Ákr. 1.§-ra, 2.§ (1) bekezdésre, (2) bekezdés a) pontjára, 5.§ (1) bekezdésére, (2) bekezdés a) pontjára, a 6.§ (3) bekezdésére, 99.§-ra és 101.§ (1) bekezdés a) pontjára, 104.§ (4) bekezdésére, 121. §-ra, 123.§ (1) bekezdés a), g), h) pontjaira. A Kúria Kf.II.37.841/2019/10. számú döntése alapján hivatkozott arra, hogy az alperes határozatát megelőzően elmulasztotta vizsgálni a tényleges birtoklás, a vagyonhoz való hozzáférés, a személyi feltételek és munkáltatói jogok, valamint a tulajdoni jogok objektív tények fennállását; hatáskörén túlterjeszkedve nem engedélyeseket kötelezte, hanem felhatalmazó levelet írt az általa „legérdekeltebbnek” tartott alperesi érdekelt javára, emiatt az alperes határozata semmis.

[15] Kifogásolta az elsőfokú ítélet [15], [17]-[18] és [20] pontjaiban foglalt megállapításokat. Allította, hogy a keresettel támadott határozat közvetlenül sérti a fennálló tulajdonjogát, ezáltal jogos érdekét, mert a tényleges tulajdonosa mind az üzemeltetésre kijelölt által használt ingatlanok, mind az ott található (ingó) termelőeszközöknek. A tulajdonjog alapján a tulajdonost megilleti a birtoklás, a használat és a hasznosítás. A tulajdonjog bármely részjogosítványát korlátozó döntés a tulajdonos jogát és jogos érdekét nyilvánvalóan érinti. Mindezek alapján a keresetösségi joga fennállására hivatkozott. A saját tulajdonában álló ingatlanon távhőtermelésre engedélyt szerző személye változik, így a felperes jogát és jogos érdekét a határozat emiatt is közvetlenül érinti. Ekörben hivatkozott a BH2001. 44. számú eseti döntésre, a 2/2004. Közigazgatási jogegységi határozatra és az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésére.

[16] Vitatta, hogy a tulajdonjog és a tulajdonosi minőség „jóhiszemű egyeztetés” kérdése lenne, az álláspontja szerint az jogkérdés. Az elsőfokú ítélet [20] pontjában írtak

önmagában megalapozzák – nézete szerint – a keresetindításához fűződő jogi érdekét, hiszen az alperes határozata a jóhiszemű egyeztetési kötelezettség folytán rá is kiterjed.

[17] Az alperesnek is tudnia kell, hogy a kijelölt engedélyes nem jogszerű használója a tevékenység végzéséhez szükséges eszközöknek, tehát az eszközökhöz való hozzáféréseinek nincs jogcíme és jogalapja. Megismételte a keresetben foglalt álláspontját, mely szerint a kijelölésre engedélyest kell kijelölni, mert az rendelkezik a tevékenység ellátásához szükséges eszközökkel, ilyen használati jogcím a kijelölt engedélyes tevékenysége megkezdésekor nem állt fenn; az alperesnek nincs hatásköre arra, hogy a tulajdonára vonatkozó használati joggal rendelkezzen. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság bizonyítás lefolytatása nélkül az alperesi érdekelt előadása alapján a tulajdonjoga fennállását kétségbe vonta annak ellenére, hogy a keresetindítási jog tekintetében az eszközök tulajdonjogát csupán állítania kell; ráadásul a tulajdonában álló kiserőművi eszközök működtetését az alperes tudtával a II. rendű felperesi érdekelt és a perben nem álló társaság mint engedélyesek végezték.

[18] Sérelmezte, hogy az alperes mindenféle eljárás nélkül, jogellenesen a távhőtermelő létesítményre vonatkozóan kijelölte az alperesi érdekeltet távhőtermelői „engedélyesnek” és egyben „felhatalmazta” arra is, hogy az eszközöket birtokba vegye és üzemeltesse. Az alperes ezzel súlyos veszélyhelyzetet is teremtett, mert a csúcskázánház veszélyes üzem, melynek működtetése szakértelmet és szakképzettséget kíván, amellyel az alperesi érdekelt azonban nem rendelkezik.

[19] Az elsőfokú bíróság súlyos eljárási szabálysértése körében hivatkozott arra, hogy őt és a felperesi érdekelteket a bizonyítás további folytatásától kifejezetten elzárta, mert nem adott lehetőséget ahhoz, hogy az alperes védiratára és az alperesi érdekelt nyilatkozatára észrevételeket terjesszenek elő; az ítélet indokolásából nem állapítható meg, hogy bizonyítást, illetve az eset összes körülményeinek mérlegelését elvégezte-e, így az sem állapítható meg, hogy milyen logikai folyamat vezetett az ítéleti meggyőződés kialakulásához. Az anyagi pervezetés keretein belüli kötelezettségét teljes mértékben negligálta, a perbeli álláspontokat nem foglalta össze, azok alapján a bizonyítandó tényekről és a bizonyítási teherről a feleket nem tájékoztatta. Álláspontja szerint amennyiben nincs keresetösségi joga, abban az esetben a Kp. 48.§ (1) bekezdés c) pontja alapján vissza kell utasítani a keresetet, nem pedig érdemben dönten.

[20] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, a felperes perköltségben marasztalását kérte arra hivatkozással, hogy az elsőfokú bíróság az eljárás jogi szabályok betartásával, a helyesen megállapított tényállás alapján jogszerű döntést hozott. Hivatkozott arra, hogy nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely a felperest feljogosítaná arra, hogy a kijelölt engedélyes személyét meghatározná, így nincs keresetösségi jogot megalapozó jogsérelem. A felperes közvetlen érdekséreleme sem áll fent, mert a felperes számára irreleváns, hogy az adott ingatlanon egyébként már folytatott távhőtermelői tevékenységet ki végzi. A felperes csak részben tulajdonosa az ingatlannak, ugyanakkor ez önmagában a keresetösségi joghoz szükséges közvetlen kapcsolatot nem teremti meg, a távhőtermelési tevékenységet a kijelölést megelőzően sem a felperes látta el, és az ingatlan tulajdoni hányadnak felperes általi megszerzése semmilyen változással nem bírt az engedélyes személyére nézve. A felperes által a törvényszék ítéletének sérelmezett a [15], [17] és [18] pontjai a felperes tulajdonjogára vonatkozóan semmilyen megállapítást nem tartalmaznak, jogszerűen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a perbeli határozat

távhőtermelői tevékenység folytatására vonatkozó kijelöléséről szól, a felperesnek nincs távhőtermelői engedélye, valamint nincs olyan jogi norma, amely a – kijelölésre irányuló – hatáskörének gyakorlásához véleményezési, együtt döntési jogot biztosítana, a személyi és tárgyi feltételek megléte vagy hiánya a felperesnél jogot, kötelezettséget szintén nem keletkeztetett. Hangsúlyozta, hogy a felperesi állításokkal ellentétben nem kérelemre induló eljárást folytatott le, a felperes ezen téves álláspontból kiinduló teljesen alaptalan érvelése nem alkalmas annak alátámasztására, hogy az ítélet jogszabálysértő. A felperes keresetösségi joga hiányában az elsőfokú bíróság nem vizsgálhatta az egyébként teljesen téves anyagi jogszabálysértésekre történő hivatkozásait, valamint az, hogy az alperesi érdekelt engedélyes vagy nem engedélyes, alkalmas vagy nem alkalmas, az ügyfélegyenlőség kérdését, továbbá a nemzetközi jogforrások sérelmét. A teljesen egyértelmű és következetes bírói gyakorlat alapján a törvényszék helyesen járt el, amikor a keresetösségi jog hiányára alapítottnak a keresetet ítéletben utasította el és nem visszautasító végzést hozott. A felperes fellebbezésében a keresetével egyező, az alperesi határozatra nézve állított jogszabálysértéseket megismételte, ami az elsőfokú bíróság ítéletére nem értelmezhető, alaptalan. A kijelölés nem a Tszt. 20. § (4) bekezdésén alapult, hanem a Tszt. 20. § (2) bekezdésén. A felperes által megjelölt jogszabálysértések tekintetében a védíratban foglaltakat fenntartotta, és arra is hivatkozott, hogy a felperes keresetösségi joga hiányában felsorolt jogszabálysértések értékelését az elsőfokú bíróság jogszerűen mellőzte.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[21] A fellebbezés nem alapos.

[22] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül, az ügyet tárgyaláson bírálta el. Az elsőfokú bíróság az eljárás jogi szabályok betartásával, a helyesen megállapított tényállás alapján jogszerű döntést hozott.

[23] A pert koncentrált, tisztességes eljárásban a kereseti kérelem és az ellenkérelem keretei között, hatékony jogvédelmet biztosítva folytatta le; a feleket nyilatkoztatta és az érdemi döntéshez szükséges iratokat beszerezte; a keresetet a keresetösségi jog releváns kérdése által engedett körben kimerítette, ítéletével a Kp. 88.§ (1) bekezdés b) pontja alapján hozott elutasító döntést.

[24] A másodfokú bíróság szerint elsőfokú bíróság helyesen és a vonatkozó bírósági jogalkalmazási gyakorlatnak megfelelően járt el akkor, amikor először azt vizsgálta, hogy van-e akadálya a kereset érdemi elbírálásának. A keresetindítási jog és a keresetösségi jog tartalmának helyes értelmezése folytán jutott arra a következtetésre, hogy a felperes keresetösségi joga nem áll fenn.

[25] Az ügyfélképesség, a perindítási (keresetindítási) jog, valamint a keresetőségi jog egymással összefüggő, ám más-más tartalommal bíró jogi fogalmak. Kiemelt jelentőségük van a közigazgatási perben, mert ezek alapján ítélt meg, hogy a kereset érdemben elbírállható-e.

[26] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát, vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslathoz való jog tehát alkotmányos alapjog, amelyet a jog-, vagy jogos érdeksérelmet szenvedett fél vehet igénybe. A jogorvoslathoz való jog gyakorlásának jogellenes megtagadása Alaptörvény-ellenességnek minősül, ezért különös körülményt, alapos vizsgálatot igényel annak eldöntése, hogy az állított jog, vagy jogos érdeksérelme megalapozza-e a jogorvoslathoz való jogot. A kérdés azért vet fel gyakran jogalkalmazási nehézséget, mert az Alaptörvény rendelkezését kifejtő egyes eljárási törvények csak általános definíciókat adnak, amit mindig a konkrét ügyben, az adott körülmények gondos értékelésével lehet tartalommal kitölteni. A perindítási (keresetindítási) jog és a keresetőségi jog a közigazgatási perben érvényesülő jogfogalmak, amelyek a perrendi szabályokban nem szerepelnek, a jogtudomány, illetve a joggyakorlat a tételes jogi normákból vezette le ezeket a kategóriákat. A perindítási jog arra ad felhatalmazást, hogy valaki felperesként közigazgatási pert indítson, a jogszabálysértő közigazgatási tevékenységből eredő érdeksérelme miatt jogorvoslati jogát gyakorolja. A közigazgatási döntés esetleges jogsértő jellege azonban nem mindig érinti a felperes jogát, vagy jogos érdekét, azaz nem minden jogszabálysértés okoz érdeksérelmet a számára. Ezt az érvényesíthető jog-, vagy érdeksérelmi határt/területet fejezi ki a keresetőségi jog. Önmagában tehát a perindítási jog nem eredményezi egyben a kereset érdemi elbírállásához való jogot, ahhoz szükséges a keresetőségi jog fennállása is.

[27] A Kp. 17. § a) pontja szerint a per megindítására jogosult az, akinek jogát vagy jogos érdekét a közigazgatási tevékenység közvetlenül érinti. A Kp. 88. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a bíróság a keresetet elutasítja, ha a felperes jogának, vagy jogos érdekének közvetlen sérelme nem állapítható meg. Az érintettség (érdekeltség) megállapítása tehát előfeltétele annak, hogy a bíróság ne bármilyen kérelem, hanem csak olyan kérelem alapján járjon el, amelyet az arra jogosult, azaz a közvetlenül érintett terjeszt elő. Ellenkező esetben a bíróságnak bárkinek, bármilyen sérelmére el kellene járni. Ez azonban az Alaptörvény jogorvoslathoz való jogra vonatkozó rendelkezéséből nem vezethető le. Ha valaki olyan ügyben kezdeményez közigazgatási pert, amelyben az érintettsége hiányzik, úgy a bíróság a keresete megalapozottságát érdemben nem vizsgálhatja. Pusztán a perindítási jog megléte tehát nem elégséges az érdemi bírósági döntéshez, ahhoz a felperesnek az ügyben való érintettségét is igazolnia kell. A Kp. által megkövetelt érintettségnek a per tárgyát képező jogviszony tekintetében közvetlenül kell fennállnia. Ha ezt nem tudja bizonyítani, akkor a közigazgatási bíróság a Kp. 88. § (1) bekezdés b) pontja szerint – a támadott közigazgatási tevékenység jogszerűségének érdemi vizsgálata nélkül – elutasítja a keresetet. A felperesnek a keresetőségi joga alátámasztása érdekében valamennyi általa állított jogszabálysértés tekintetében meg kell jelölnie az azokkal kapcsolatos közvetlen anyagi jogi érdekelttségét. A perindításra jogosult személynek nyilvánvalóan érdeke fűződik ahhoz, hogy a közhatalommal rendelkező szervek eljárása törvényes legyen. Azon közigazgatási tevékenységgel, illetve azon jogszabálysértéssel kapcsolatban azonban, amelynél a közvetlen jogi érdekelttsége nem mutatható ki, azok tekintetében viszont keresetőségi joggal nem rendelkezik. A 2/2004. számú Közigazgatási Jogegységi Határozat (a továbbiakban: KJE) 2. pontja értelmében a

kereshetőségi jog fennállása hiányában a kereset érdemi elutasításának van helye. Valakinek a jogát vagy jogos érdekét az adott ügy akkor érinti közvetlenül, ha vitathatatlan, közvetlen, nyilvánvaló érdekeltsége fűződik ahhoz, hogy az egyébként másra vonatkozó jogot, illetve kötelezettséget a hatóság megállapítja-e, és ha igen milyen tartalommal. A felperes kizárólag csak a saját jogi érdekeltségébe tartozó döntést, azt is csak az őt közvetlenül ért jogszélemmel összefüggésben támadhatja.

[28] Rámutat a másodfokú bíróság arra, hogy a jelen per tárgyát képező határozat szoros összefüggésben áll az I. rendű felperesi érdekelt működési engedélyét visszavonó alperesi döntéssel. A Tszt. 20.§ (1) bekezdés a) pontja értelmében a hivatal a működési engedélyt visszavonja, ha az engedélyes tevékenységével felhagy vagy a hivatal erre irányuló felhívása ellenére törvényben, kormányrendeletben, e törvény végrehajtására kiadott rendeletben, általános hatályú közvetlenül alkalmazandó uniós jogi aktusban vagy a működési engedélyben előírt kötelezettségeinek nem tesz eleget. Az I. rendű felperesi érdekelt működési engedélye visszavonása folytán a folyamatos és biztonságos távhőellátás biztosítása érdekében az alperesnek új engedélyest kellett kijelölnie [Tsz. 20.§ (2) bekezdés], amely eltérést nem engedő jogszabályi kötelezettsége az alperesnek [Tsz. 20.§ (3) bekezdés]. Az alperes kijelölésre irányuló döntése azon objektív tényből fakadt, hogy a korábbi engedélyes működési engedélyét visszavonta, attól függetlenül is, hogy a határozat ellen jogorvoslattal éltek vagy sem. A perbeli esetben sem a felperes, sem a felperesi érdekelt nem is élt keresetindítási lehetőségével. Az alapul fekvő peres eljárásban a Tszt. 20.§ (1) bekezdés a) pontjában foglalt feltétel fennállását nem lehetett vizsgálni, emiatt a Kúria Kfv.III.37.351/2017/8. és Kf.II.37.841/2019/10.számú döntései nem voltak irányadóak.

[29] Az alperes hivatalból, törvényi kötelezettsége folytán a Tszt. 20.§ (2) bekezdése alapján új engedélyest jelölt ki, és figyelemmel az (5) bekezdés rendelkezésére arról is rendelkezett, hogy a korábbi engedélyes köteles a hivatal által meghatározott, a folyamatos és biztonságos távhőtermeléshez és szolgáltatáshoz szükséges eszközeit az új vagy kijelölt engedélyesnek ellenszolgáltatás ellenében üzemeltetésre átadni, és a tevékenység gyakorlásához szükséges nyilvántartásokat, adatokat rendelkezésre bocsátani.

[30] A felperest a fenti határozatok nem jogosították és kötelezték, e jogviszonyban ügyféli jogállása nincs. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes korábban távhőtermelési engedéllyel nem rendelkezett, a keresettel támadott kijelölő határozat közvetlen érdeksérelmet a felperesnek nem jelentett, az alperes döntése jogát és jogos érdekét közvetlenül nem érintette. Az ingatlanon részben fennálló tulajdona, melyen a távhőtermelői létesítmény található, nem keletkeztet kereshetőségi jogot, mert a keresettel támadott határozat rendelkezése tulajdonjogát nem érintette. A tulajdonjog részjogosítványainak gyakorolhatóságára, illetve azok mikénti gyakorolhatóságára való kihatás a döntésre vonatkozó jogi szabályozásból következik, amelyet a jogalkotó a törvényi szabályozás kialakításával maga eldöntött. Az alperesi döntéssel azokra automatikus joghatás áll be elenyésztetve a joggyakorlás korlátozásával összefüggő esetleges jogvitákat, a használatból eredő igényt rendezését külön útra terelve, a Tsz. 20.§-ban megjelenő ellátásbiztonság adott időpillanatra (váltás) végleges rendezhetősége érdekében. Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy – a folyamatban lévő perekből szerzett – hivatalos tudomása alapján a távhőtermelői létesítmény tulajdonjogát felperesen kívül mások is sajátjukként értékelték, ami eleve kétségesse tette a felperes jelen perben állított tulajdonjoga fennállását azon túl, hogy annak igazolására semmilyen bizonyítékot nem csatolt. Azzal is egyetértett a másodfokú bíróság, hogy az alperes kijelölő határozatában a Tszt. 20.§ (5) bekezdése alapján nem a

tulajdonosra, hanem a korábbi engedélyesre nézve írt elő egyeztetési kötelezettséget, így a nem engedélyes felperesnek ez kereshetőségi jogot nem teremt. A külön útra terelt igényérvényesítés a fentebb levezetett megfontolásokon alapuló közjogi szabályozási megoldásból ered, a tulajdonjogok jogellenes korlátozására való hivatkozás lehetőségét (kizárását) a tárgyi aktusfelülvizsgálati perben a közérdeken alapuló közjogi szabályozás determinálja.

[31] A Fővárosi Ítéltábla a felperes kereshetőségi jogának hiányában a felperes további fellebbezési érveinek, kifogásainak és az állított jogszabálysértések vizsgálatát, mint szükségtelent mellőzte. A felperes által hivatkozott gazdasági perrel összefüggésben hangsúlyozandó, hogy közömbös az alperes határozata jogszerűsége megítélésénél, hogy egy polgári bíróság miként dönt a szerződés felmondása jogszerűsége kérdésében.

[32] Az elsőfokú bíróság a visszavonó határozat száma számú határozat megtámadása hiányában helytállóan nem bocsátkozott a vonatkozó keresettrész érdemi vizsgálatába, melynek során helytállóan a felperes kereshetőségi joga hiányában a teljes keresetét elutasította.

[33] A kifejtettek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[34] A másodfokú eljárásban az alperes és az alperesi érdekelt költségeit felszámította a vonatkozó jogszabály megjelölésével, ami alapján a másodfokú bíróság - figyelemmel a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (1)-(2) és (5) bekezdésére, 4.§ (1) bekezdés a) pontjára - az elvégzett jogi munka arányában állapította meg annak összegét. Az alperesi oldal pernyertessége folytán a felperes köteles megtéríteni azokat a Kp. 35.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 83.§ (1) bekezdésének, Kp. 35. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelően az alperesnek és az általános forgalmi adót is magába foglaló összeget az alperesi érdekeltnek.

[35] A pervesztességre folytán a felperes köteles a feljegyzett, az Itv. 39.§ (3) bekezdés c) pontja szerinti illetékalap után az Itv. 46.§ (1) bekezdése szerinti mértékkel számított 48.000 forint fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 99.§ (3) bekezdése és 35.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 83.§ (1) bekezdésére figyelemmel megfizetni az állam javára, az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon és számlára, figyelemmel a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdésében foglaltakra is.

[36] Az ítélet ellen fellebbezésnek a Kp. 99.§ (1) bekezdése szerint nincs helye.

Záró rész

Budapest, 2022. szeptember 21.

dr. Robotka Imre s.k.	dr. Stumpf-Rádai Ágota s.k.	dr. Rác Krisztina s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró